

EKONOMI' LONC

GLASILO EKONOMSKE ŠOLE NOVO MESTO
MAREC 2017, št. 29

EKONOMSKA ŠOLA NOVO MESTO

KAZALO

UVODNIK	3
ZA NAS NI MEJA	4
MLADI UMETNIKI	22
Zatiskanje oči	23
Sonce	24
Hvala	25
Čez most v drugi svet	26
Lady Catwalk	27
Cursed lovers	28
Prihodnost – kje?	29
Odpoved svobodi	30
(Ne)enake	31
Čas spremembe	32
Neznano	33
Tvoja bližina	35
Ti	36
Domovina	37
Dramilo	38
Prijateljstvo > denar	40
Višja matematika	41
Nesmisel	41
Človek	41
Le ti me navdihuješ	42
Delaj, kar te veseli	44
Umetnost mora biti odprta, ustvarjalna, svobodna in provokativna	46
PRAKSA V TUJINI	50
Tenerife	50
Praksa v Angliji	52
Ekskurzija v London	54
RAZVEDRILO	56
GLASILO SO USTVARILI	57

UVODNIK

»Včasih ljudje ne razumejo, kako je otrok lahko osamljen . . . Kot da jim ni mar.«

Eternal sunshine of spotless minds (2004)

Osamljenost, nemoč, obup . . . vse to pesti današnje človeštvo.

V današnjem svetu, kjer se zdi, da sta vse, kar šteje, moč in vpliv, je vse težje verjeti, da posameznik lahko sploh kaj spremeni. Posebno težko je morda verjeti v moč sprememb in ukrepati nam mladim.

Navidezno vsi spodbujajo inovativnost in nova razmišljanja, a v resnici pogosto kritizirajo in ne sprejemajo novih idej, ki niso slabe, samo drugačne od njihovih. Tudi v šoli se včasih zdi, da sistem iz nas želi narediti le poslušne ovčice. Ljudi, ki bi slepo verjeli in sprejeli, kar želijo drugi.

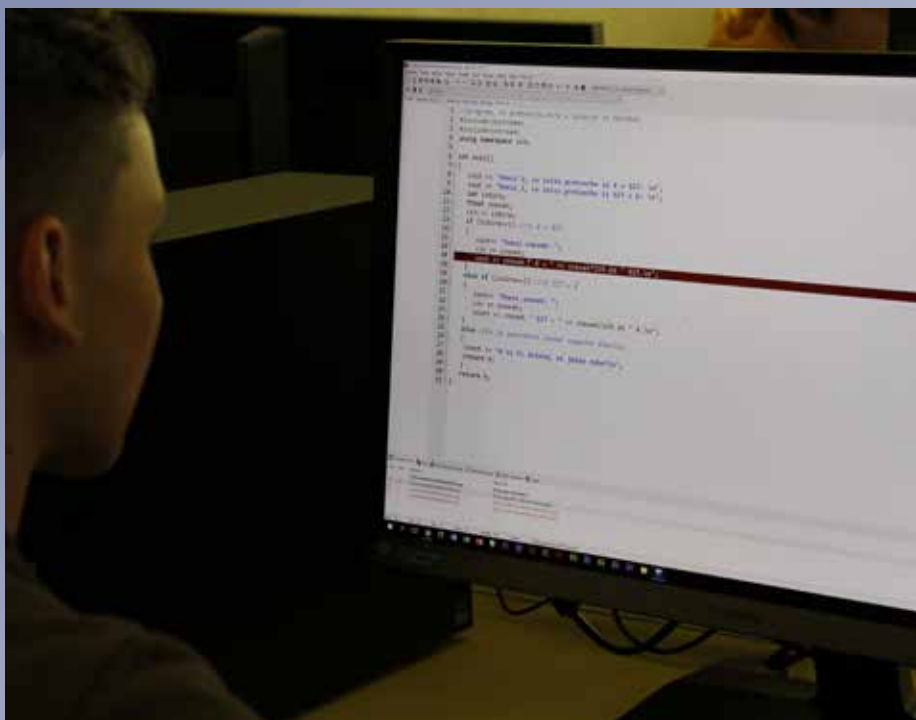
Ravno zato smo si v okviru projekta »Za nas ni mej« postavljali različna vprašanja in razvijali nove ideje. Raziskovali smo veliko novih tem, vsak na področju, ki ga najbolj zanima, v katerem je dober ali pa bi se rad v njem izpopolnil. Delavnice pa nam poleg delovanja na področjih, ki nas že zanimajo, omogočajo, da odkrivamo nova. Nova znanja, spoznanja, interese in talente. Ker pa nismo aktivni le nekaj dni v letu, so v tem glasilu tudi izdelki, ki smo jih dijaki izdelovali celo leto.

Našim dijakom in vsem drugim želimo sporočiti, da lahko vsakdo kaj spremeni, le verjeti mora v svoje ideje. Ni potrebe, da se bojimo drugačnosti ali biti drugačni. Ravno umetnost je dobra pot, da prek nje izražamo svoje mnenje in opozarjamo na napake ter krivice v današnji družbi. Četudi so naše ideje pogosto nerazumljene, mi pa zaradi njih nesporejeni, lahko z njimi spremenimo svet na bolje.

Zaradi svojih idej resda morda ne bomo vedno sprejeti, a kot pavi Prešeren: »Kako bit óčeš poet in ti pretežkó je v prsih nosít al pekel, al nebo!«

Maruša Brezar, Ksenja Škufca

ZA NAS NI MEJA

PROGRAMIRANJE

Dijaki so se učili pisanja kod v programu C++ pod vodstvom profesorice Katje Cimermančič. Spoznali so nov računalniški jezik. Četudi se dijaki spoznajo na tehnologijo, lahko vedno spoznajo nekaj novega.

KOLESARJENJE

Prijetno pomladansko vreme nas je zvalo na kolesa. Naredili smo krog po dolini reke Krke. Iz Novega mesta smo se preko Straže in Soteske najprej odpeljali do Dolenjskih Toplic. Po krajšem postanku smo pot nadaljevali po Jakobovi poti do Novega mesta. Zapeljali smo se še do Otočca in nazaj v Novo mesto. Krepili smo mišice, kurili kalorije in uživali v prijetni naravi – bil je lep pomladni dan.

JAZ SEM O. K.

Udeleženka te delavnice, Tjaša Vidmar, nam je zaupala, da se je po delavnici počutila veliko bolje, saj si je povečala svojo samopodobo, naučila se je, kako odreagirati pri različnih konflikatih. To je bil tudi namen te delavnice (kaj lahko naredim za svoje dobro počutje in izboljšanje samopodobe).

STRELJANJE

Dijaki so streljali s standardno in tekmovalno zračno puško, nato pa še s pištolo. Proti koncu delavnice so imeli tudi tekmovanje, v katerem pa se niso najbolje izkazali. Je bila delavnica prekratka ali pričakovanja prevelika, da bi bile roke mirnejše?

UREJANJE OKOLICE ŠOLE

Naše dvorišče pred šolo že kar nekaj let ni bilo temeljito očiščeno, zato so dijakinje očistile okolico šole. Uredile so zelenico, vhod v šolo, zalile rože ... Bile so razočarane nad nekulturo kadilcev in upajo, da bodo zdaj, ko je vse urejeno, bolj pazili na čistočo šolskega dvorišča.

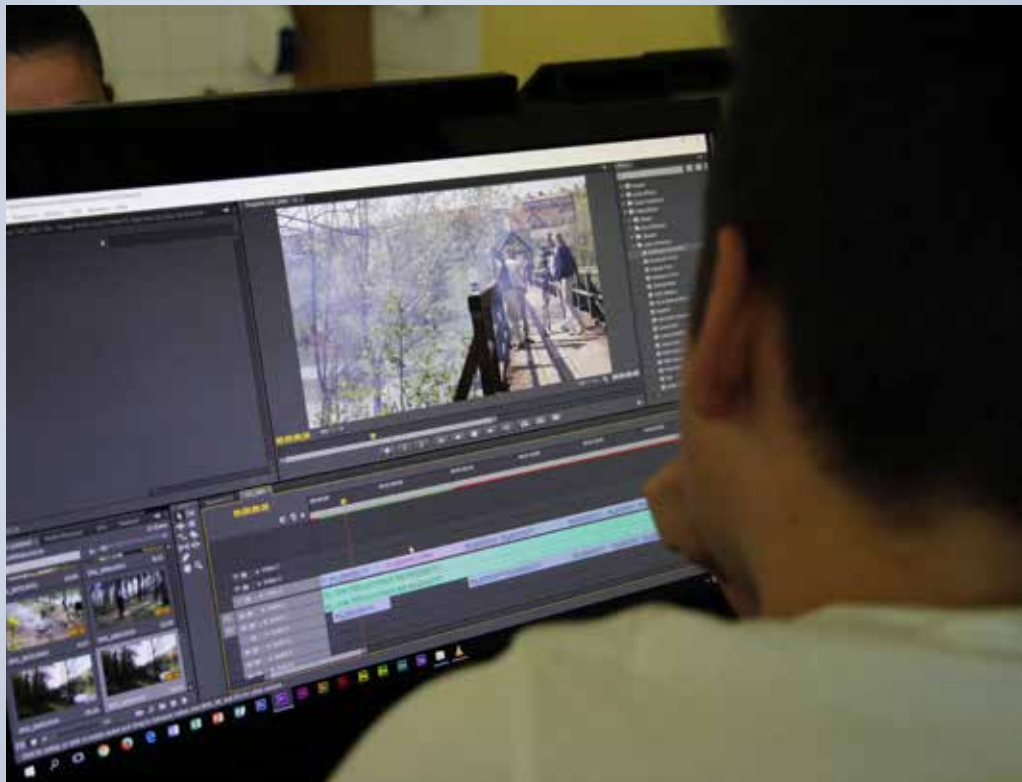
OSNOVNE ASTROLOGIJE

Dijaki so spoznali osnovne pojme astrologije, znamenja, planete itd. Pogledali so tudi v svoje rojstne karte in jih analizirali. Učenje je bilo zabavno in koristno.

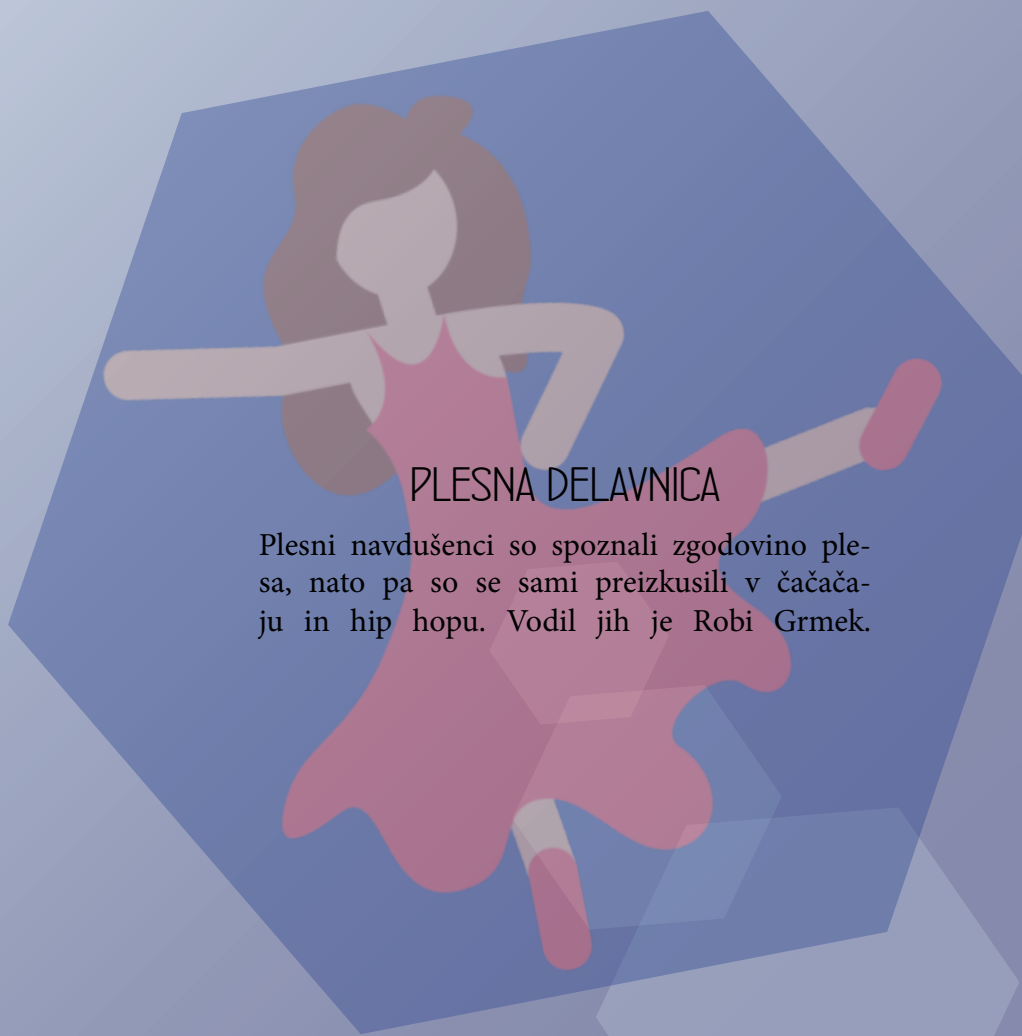
SNEMANJE FILMA

Dijaki, ki smo se udeležili delavnice snemanja, smo najprej podrobneje spoznali snemalno opremo. V studiu ter na terenu – v Ragovem logu – smo posneli tudi filmček ter se ob tem seznanili tudi z uporabo opreme snemalcev. Seveda smo posneti material kasneje uredili v računalniški učilnici s pomočjo Adobovih programov in tako je nastal končni izdelek. Delavnica je bila poučna za vse, ki so v praksi želeli spoznati delo snemalcev.

SMO FINANČNO PISMENI?

Dijaki 3. e razreda so s triurno delavnico na temo Mladi in denar pod vodstvom prof. Aleksandre Kropin obeležili Teden finančne pismenosti. Na vprašanja, kot so: »Kaj moram spremeniti, da bom imel več denarja? Kako vplivajo naša prepričanja na naš odnos do denarja? Ali denar res pokvari ljudi? Je denar pomemben ali ne?«, so s pomočjo debate iskali in primerjali svoje odgovore ter spoznavali različna prepričanja, ki vplivajo na odnos do denarja.

PLESNA DELAVNICA

Plesni navdušenci so spoznali zgodovino plesa, nato pa so se sami preizkusili v čačaču in hip hopu. Vodil jih je Robi Grmek.

UČIMO SE IN UČIMO

V delavnici gospoda Sotirova smo na listek napisali svoje probleme o čemer koli. Skupaj smo o njih podelovali in jih skušali povezati z življenjem. Bilo je zelo zanimivo. Njegova pomočnica sta nam zaupala tudi svoji izjemni življenjski zgodbi.

OBNAŠANJE OB RAZLIČNIH PRILOŽNOSTIH

Dijaki in mentorica prof. Aleksandra Kropin smo se pogovarjali o pravilnem obnašanju v gledališču, na kopaljšču itd. Ogleдали smo si video posnetke obnašanja ob različnih priložnostih in vsebino komentirali z vidika primerne in neprimerne obnašanja ter svoje komentarje tudi pojasnjevali.

Za pravilno obnašanje je ogromno pravil, kot so spoštljiv odnos, primerna obleka ...; v gledališču ali na koncertu moramo vedeti, kdaj ploskati, kaj vse se smatra za nesprejemljivo in kakšno vedenje se pričakuje. Delavnica je bila zelo življenjska. Prepričani smo, da

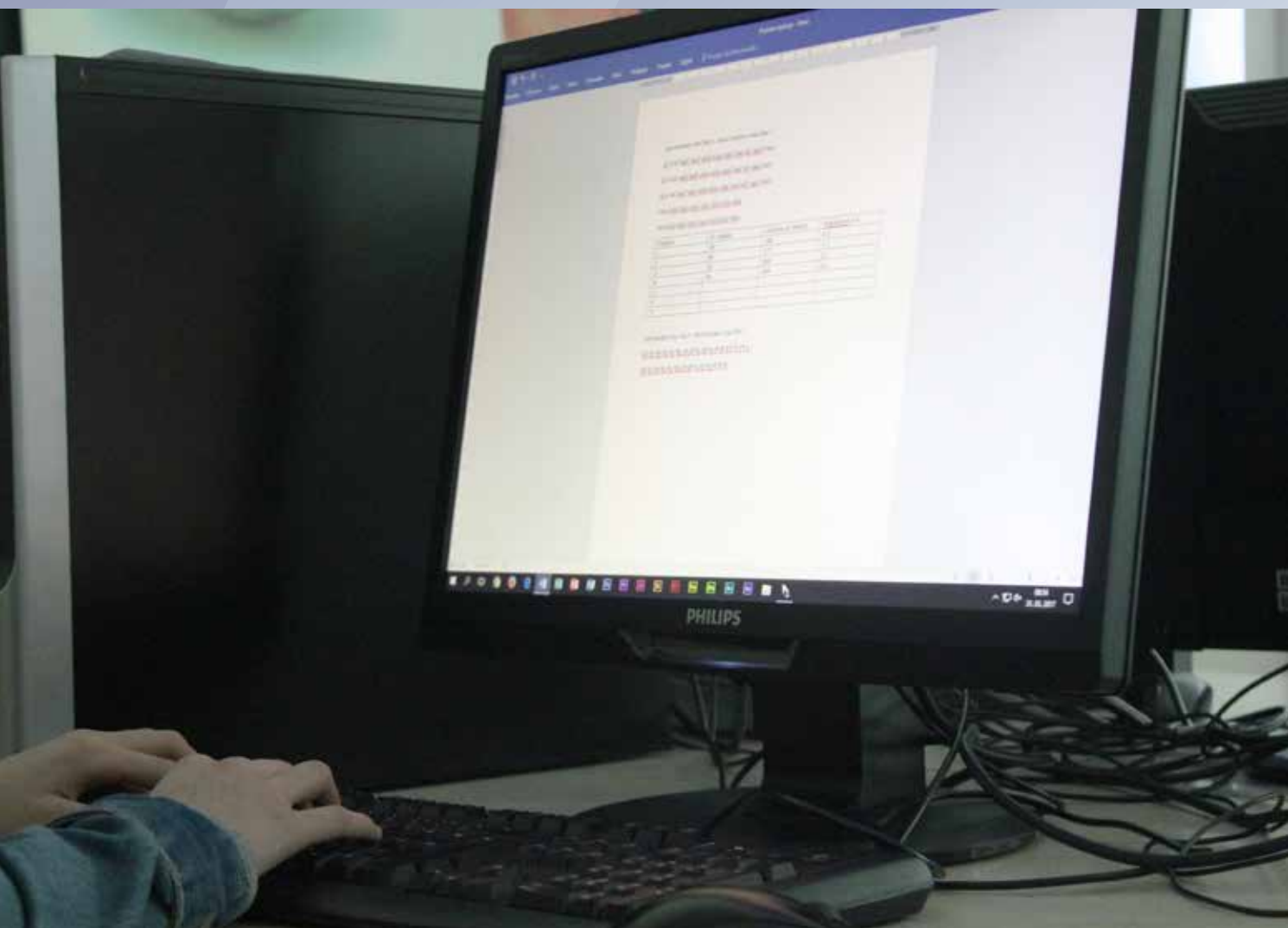
se zdaj znamo obnašati na različnih dogodkih in nam bo to zelo koristilo, saj ni prav nič prijetno, če se na kakšnem dogodku osramotimo.

NE GLEDAM, PA KLJUB TEMU PIŠEM

Mentorica delavnice, prof. Aleksandra Kropin, je dijakom predstavila program za slepo tipkanje na računalniku. Usvajali so osnovne gibe za prijeme tipk s črkami po tipkovnici, zapisovali so si rezultate in opazovali napredek. Med dijaki je zavladała prava tekmovalnost v doseganju čim boljših rezultatov.

BENETKE IN BENEŠKA LAGUNA

Navsezgodaj, ob peti uri, smo se odpravili na ekskurzijo v Benetke. Po 4 urah vožnje smo prišli do pristanišča Punta Sabbioni, iz katerega smo nato odpluli z ladjico na prvi otok Murano, kjer se je naša ekskurzija šele zares pričela. Videli smo ročno izdelavo steklenih izdelkov in njihovo prodajalno. Na lastne oči smo se lahko prepričali, za kako zahtevno delo gre. Postanek na tem otoku je bil krajši, kajti že smo z ladjico hiteli naprej, na otok Burano, ki velja za otok čipk in čipkarskih izdelkov. Z vodičem

smo se na kratko sprehodili po mestecu, kjer smo videli neverjetno lepe hiše modre, zelene, rožnate, vijolične in še marsikatero barve. Za konec nas je čakal še glavni, največji otok, ki smo ga vsi nestrpno pričakovali, otok Benetke. Ogledali smo si veličastno baziliko sv. Marka, astrološko uro ter zvonik Campanille, ki je eden od simbolov mesta. Poleg tega smo si ogledali tudi glavno ječo, kjer so v zgodovini zapirali kaznjence. Po naporni hoji smo imeli nekaj

prostega časa, da smo si nabrali novih moči za zaključek te napore, a še kako zanimive ekskurzije. Pred odhodom smo si ogledali le še znameniti most Rialto. Vsi izčrpani smo se nato še zadnjič vkrcali na ladjico in odpluli nazaj do pristanišča, kjer nas je pričakal avtobus. Po dolgi vožnji nazaj smo ob enajsti uri zvečer prispeli v Novo mesto, kjer smo zaključili naše celodnevno druženje.

VOJAŠNICA

Oborožili smo se s teorijo in prešli na jutranje ogrevanje. Sledijo prepreke na poligonu, streljanje z orožjem, vožnja z bojnimi vozili in preživetje v naravi.

FITNES

Naš moto je "Gibanje je življenje in življenje je gibanje". Zato smo se napotili v Panther Gym, kjer so poskrbeli, da smo se pošteno razmigali. Rahlo utrujeni, a vedrega duha smo jo po vadbi mahnilo v šolo naproti novim izzivom.

ZVOČNA KOPEL

Z gospo Ireno Zupančič smo spoznavali starodavna glasbila (gong, himalajske posode, bobne ...) in njihov vpliv na naše telo. Naučili smo se osnovnih prijemov igranja in doživeli preporajanje v zvočnih valovih prisotnih glasbil.

KAJ DELA MENE MENE

Dijaki so v tej delavnici pod vodstvom DRPD Novo mesto odkrivali svojo identiteto, delali kot skupina in se povezali. Pripravljene so bile razne vaje, ki so pripomogle k spoznavanju samega sebe in ljudi okoli sebe. Dijaki v skupini so se pogovarjali, iskali svoje skupne interese ... Poskušali so odkriti svojo edinstvenost. Ugotovili so, da so prav zaradi posebnosti to, kar so. Ugotavljali so še, ali se skupina lahko razume tudi ob večjem številu članov. Presenetila jih je ugotovitev, da lahko vedno najdejo skupne točke. Verjamemo, da se jim je bilo težko odpreti, zaupati in sodelovati s še nepoznanimi osebami, vendar to je bilo bistvo te delavnice. Pridobljena spoznanja jim bodo prav gotovo koristila tudi v prihodnosti.

Z IGRO V SVET PODJETNIŠTVA

ŠOLSKO GLASILO

NARODNA GALERIJA

DETEKTIVI

8 KROGOV ODLIČNOSTI

Seveda pa to niso vse delavnice, ki smo jih izvajali. Nekateri dijaki so urejali Rago log ali pa ustvarjali mozaik na vrtu, drugi pa so obiskali delavnice o novinarstvu ali pa o svoji odločnosti, spet tretji pa se preživeli dan v Portorožu in Izoli.. Izvajali so tudi jogo, profesor Paderšič pa je nekaterim predstavil potovanje po Avstraliji. Vsi dijaki smo preživeli čudovita dva dni v sklopu projekta Za nas ni meja.

UREJANJE VRTA

NOVINARSTVO

UREJANJE RAGOVEGA LOGA

Ta delavnica se je od drugih še posebno razlikovala. Potekala je namreč na svežem zraku, v naravi. Ko sem prišla na kraj delavnice, bi lahko vzdušje primerjala s tistim v mravljišču. Dijaki in mentorica prof. Cvetka Vodnik so delali obilo različnih stvari, a s skupnim ciljem: pripraviti učilnico v naravi, ki bi jo dijaki lahko uporabljali v toplih dneh za učenje in druženje. Med drugim so z mrežo zaščitili drevje pred glodanjem bobrov, počistili robidovje na loki ob mostu, zakurili ogenj in spekli krompir. Manjkala jim ni niti maskota – plišast bober.

Obiskala pa jih je tudi televizijska hiša Vaš kanal.

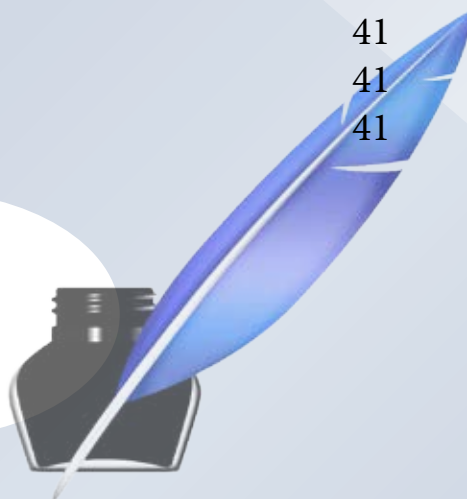
MLADI UMETNIK

PESMI

ZATISKANJE OČI	23
SONCE	24
HVALA	25
ČEZ MOST V DRUGI SVET	26
LADY CATWALK	27
CURSED LOVERS	28
PRIHODNOST - KJE?	29
ODPOVED SVOBODI	30
(NE)ENAKE	31
ČAS SPREMEMBE	32
NEZNANO	33
TVOJA BLIŽINA	35
TI	36
DOMOVINA	37
DRAMILO	38
PRIJATELJSTVO > DENAR	40
VIŠJA MATEMATIKA	41
NESMISEL	41
ČLOVEK	41

ESEJ

LE TI ME NAVDIHUJEŠ	42
---------------------	----

DELAJ, KAR TE VESELI	44
INTERVJU Z MAJO WEISS	46

ZATISKANJE OČI

Maruša Brezar, 2. a

Vedeti, a ne spregovoriti
Opaziti, a ne opozoriti
Priča biti, a ne spremeniti
Zavedati se, a nič narediti

Mar mirno bi morali sprejeti
Da usode ne moremo umeti?
Da ne svojih sanj živeti?
Sprejeti, da treba je trpeti?

Učijo nas že doma
Da poslušnost je kar velja
Da le norec o revoluciji trapa
Da sanje so le blodnja

A zakaj bi morali voljo tujo živeti?
Zakaj ne truditi se sveta razumeti?
Zakaj ne na spremembe upati, želeti?
Zakaj ne za boljši svet česa početi?

SONCE

Ampak Sonce ... daj, povej mi.
Ti vzhajaš in zahajaš,
od dni do dni.
Zakaj tako sebično si?

Zakaj take muke dati
njej, ki še rože ne rani?
Zakaj jo kaznovati,
če prijaznost deli?

Vsem se nam oči rosijo,
misli nekam hitijo
in srce nam
bremenijo.

Ampak Sonce ... jaz povem ti.
Še naprej bo taka.
Kemoterapije bo prestala,
raka v tla zakopala!

S svojim nasmehom bo rožice gojila,
od sreče
se po zeleni travi kotalila
in z nami radost delila.

Ampak Sonce ... daj, obljubi mi.
Da daš ji moči,
da živi ... in živi
tako dolgo kot Sonce, Ti.

HVALA

Z očmi si pobožal moj obraz,
moje obline
in glas.

S prsti si pobožal moje lase,
moje roke
in konice prstov.

S srcem si pobožal moje srce,
moje dobro
in slabo.

Hvala, ker božaš mojo dušo,
ki ji rečejo neznosna,
božaš moje misli,
ki jih zavračajo.

Hvala, da mi pustiš čutiti dotike,
da se nisi prestrašil
in pobegnil Bog ve kam.

Tjaša Gorenc, 2. d

ČEZ MOST V DRUGI SVET

Natalija Štefanič, 2. d

Bil je most, leseni most,
peljal je v drugi svet,
svet brez časa.

Tam tišina je doma
in narava ragovskega sveta,
svet brez časa.

LADY CATWALK

Ona je mačka Lady.
In ne mislite je
zapeljati.
Njene besede
so polne laži.
Ne verjemi mi,
ker lažem ti.
In to je čista
resnica,
saj tokrat,
ne lažem ti.

Tjaša Smolej, 2. d

CURSED LOVERS

When Iza will
rised the sun
The tief kings
deeds will be
undone.

The pharaon will
return for tonight.
But only for tonight.

His lover will
wait for
Millenia or two
even for iternity
if she has too.

Handwritten signature

PRIHODNOST – KJE?

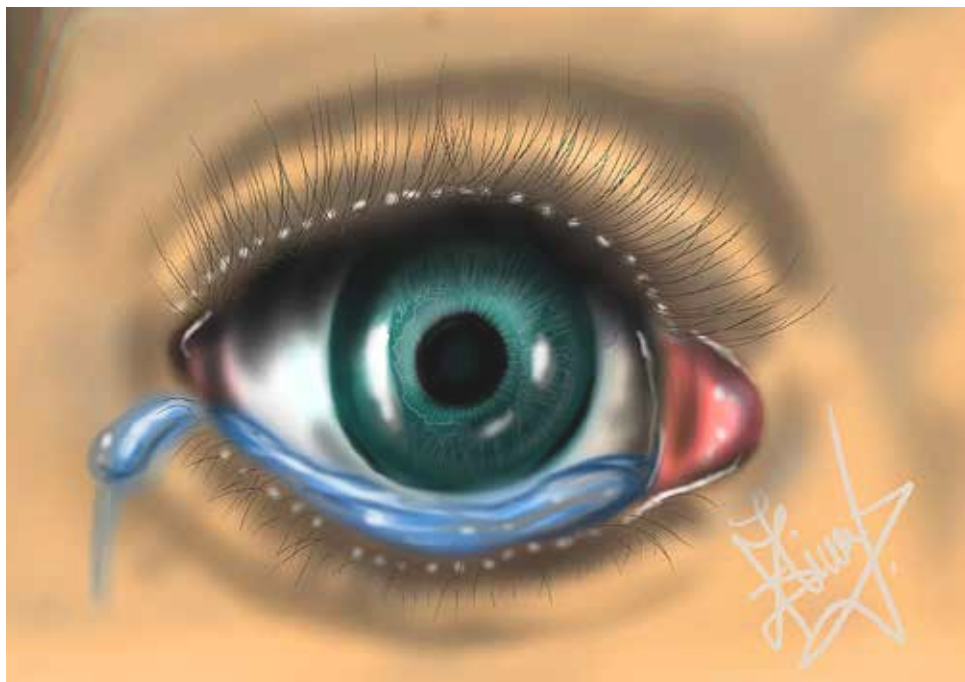
Tjaša Smolej, 2. d

Trenutno sem doma,
kje bom potem,
tega ne vem.
Spravljajo nas v krizo,
že let a poslušam isto vižo.

Glede na to, kako je zdaj,
ne vem, kaj želim zdaj,
nočem nazaj, sprašujem se,
kaj bom potem,
oditi nočem, a morda
moram.

V parlamentu sprašujejo se,
kje dobijo naj denar,
za nas malo jim je mar.

Prihodnosti tu ni,
rod zapušča domovino,
morda tudi mi
morali bomo v tujino.

ODPOVED SVOBODI

Za svobodo smo se bojevali
Zdaj sami ječo smo si nakopali
V svobodi živeti nismo znali
Radi bi drug drugemu gospodovali

Mar pomembnejša sta vpliv in moč?
Pomembnejša kot mirna noč?
Svobodi odrekamo se, to sami vedoč
Pomembni le oblast sta in premoč

A ni nas vojska zavojevala
Ni oblast nam svobode kra'la
Nismo podlegli volji kakega admirala
Za pokoritev gre nam zahvala

Nismo klonili pod sovražniki
Al pač, saj to sami sebi smo bili
Častili zlato in moč pred vrednotami
Sklonjeni pred napuhom mar srečni kanite biti?

(NE)ENAKE

Kaj pomeni ... ženska biti?
Poslušati, ne spregovoriti?
Mnenje potlačiti?
Ne truditi se to spremeniti?

Uradno res ... enake so pravice
A zakaj dogajajo se še krivice?
Za mnoge le neumne lepotice
Ne verjemite te izkrivljene resnice
nepotrebna
Emancipacija – humorna tema?
Vse bolj prevzema me dilema
Tudi ženske, res, nekatere jeza prevzema ...
A še vedno nismo, kar bi lahko bile
Čeprav ne več le matere in žene
Razlika med nami je
Kdo to spremeniti more, če ne zdaj me?

Maruša Brezar, 2. a

ČAS SPREMEMBE

Maruša Brezar, 2. a

Mar narobe je želeti?
Zaman upati, da je možno stvari spremeniti?
Narobe je up imeti?
Se mar bolje je krivim zakonom ukloniti?

Za pravico se vendar vredno je boriti!
Narobe upati na boljši svet, rešitev.
Narediti morali bi vse, kar nam je moč storiti,
a padli smo pod sprijaznitev.

Po pravih zakonih bi morali živeti.
Spoštovati moralo.
Četudi to pomeni kdaj trpeti.
Hraniti morali bi moči in oblasti hvalo.

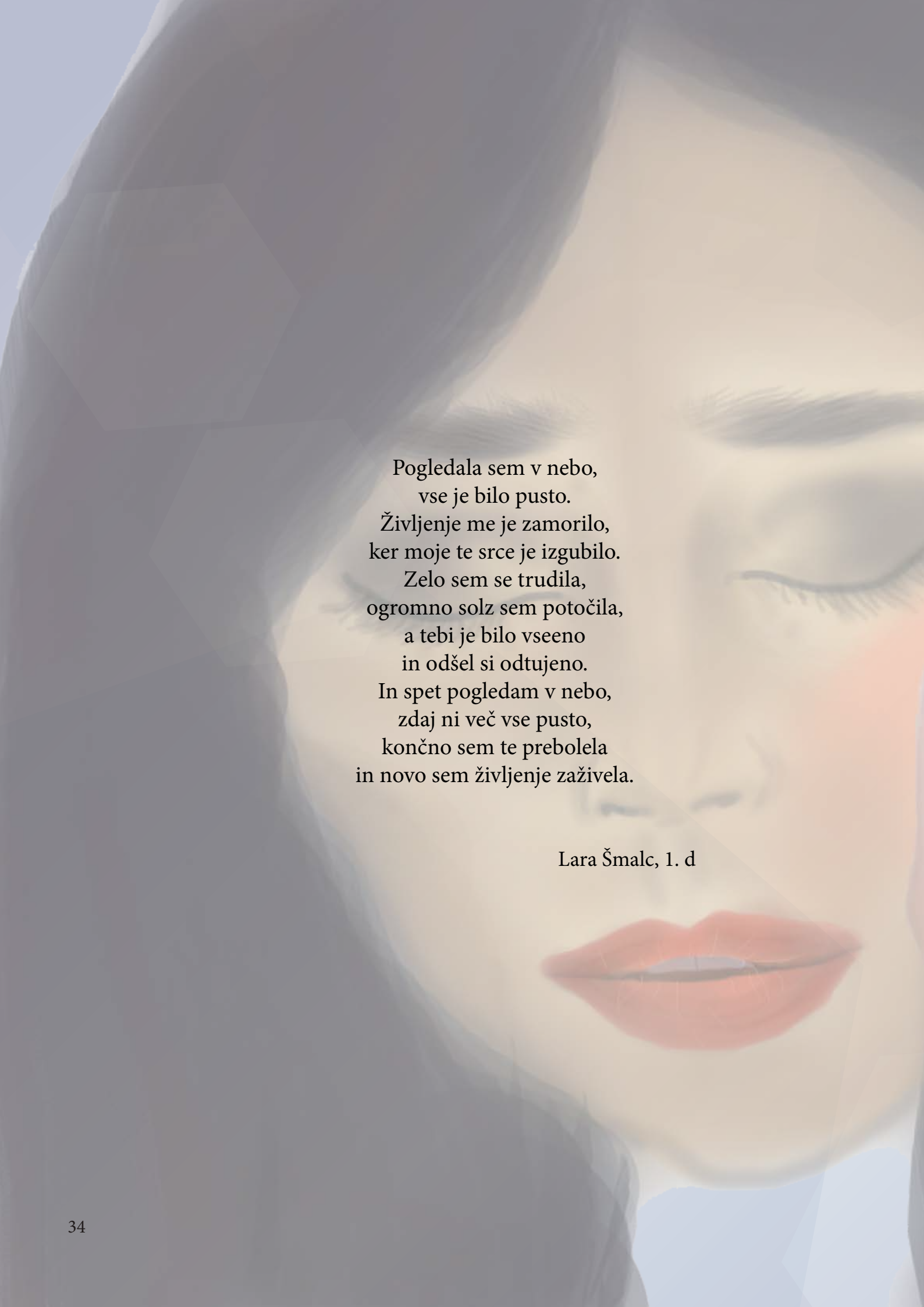
Mar spremeniti bi morali vesolje?
To nesmiselno bi bilo.
Spremeniti ljudi kot kapelj ima morje?
Spremenimo sebe, na to vplivamo lahko!

NEZNANO

Tjaša Gorenc, 2. d

Odpelji me v neznano,
nekam, kjer še nisem bila,
kjer sem lahko jaz
in nisem prestrašena.
Pokaži mi, kje sem doma,
kje so noči svetle
in dnevi temni,
kje so ljudje iskreni
brez užitja vodke.
Veš,
oni, ko so v bolečinah
ne potrebujejo anestezije.
Berejo citate Marije Terezije;
svojim plemenitim nasmeškom
svetu mir podarijo
in te z ekstravagantno pozitivno umirijo.
Tja me odpelji,
rotim te.
Tja spadam,
se ljubim,
živim,
tam je svet lepši,
brez sivin.

Pogledala sem v nebo,
vse je bilo puŝto.
Življenje me je zamorilo,
ker moje te srce je izgubilo.
Zelo sem se trudila,
ogromno solz sem potočila,
a tebi je bilo vseeno
in odšel si odtujeno.
In spet pogledam v nebo,
zdaj ni več vse puŝto,
končno sem te prebolela
in novo sem življenje zaživela.

Lara Őmalc, 1. d

TVOJA BLIŽINA

Tvoja bližina
moja je bolečina,
ko s pogledom zanikaš,
kar med nama se zgodilo je.

Kot da ni bilo nič,
ti zdaj pred mano stojiš,
a zarad' potokov solza
se pred očmi mi izgubiš.

Slika veselih spominov
v glavi se megli,
moja duša pa razpada
na tisoče drobnih, majhnih stvari.

Kmalu zatem tvoja bližina
zame več ne bo problem,
ker tale bolečina
izginila bo skupaj z vsem.

Ema Bartolovič, 1. d

TI

Ko približaš se mi,
vse v meni vzdrhti,
okoli naju vse obstane,
ko se tvoje oči zazrejo vame.

Kot privid v glavo prikradeš se mi
sred' kratke zasanjane noči
in do ranega jutra ne odideš ti.

In čez dan v mislih me preganjaš,
ne daš mi miru,
dokler v posteljo ne uležem se
in spanec spet prevzame me.

Tam ti že stojiš,
nestrpno čakaš me
in misli moje zopet zapolniš.

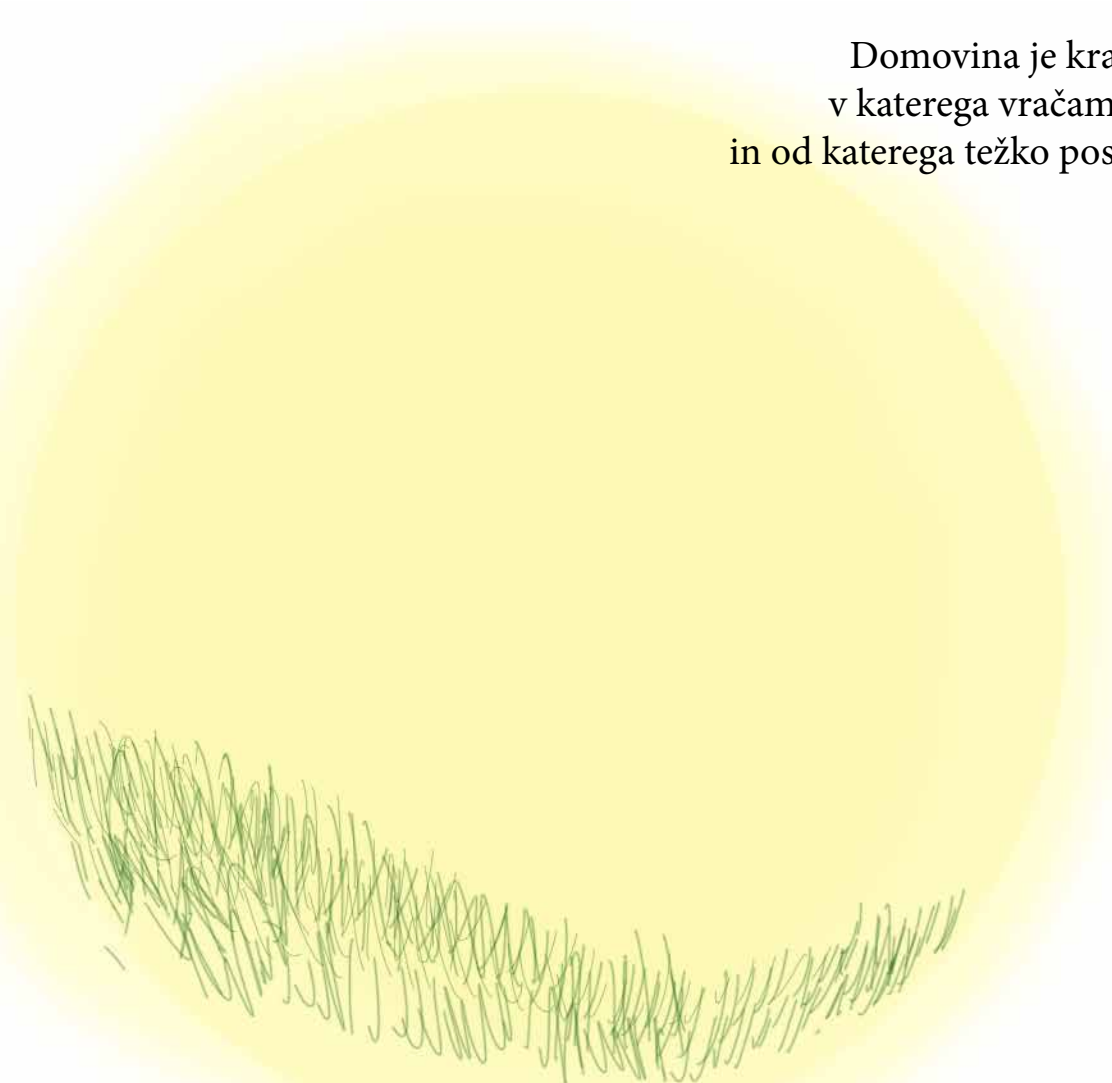
DOMOVINA

Kaj je zame domovina?
To prav zares dobro vprašanje je!
To so moja mama, oče, brat
in vsi ljudje, ki poznajo me!

Domovina je moj dom,
je dežela, v kateri sem se rodila,
nato pa še shodila in spregovorila.

Domovina je okolje okoli mene,
trava, na kateri igrala sem se,
cesta, ki rolati naučila me je,
in les z gmajne, ki ogreva me.

Domovina je kraj,
v katerega vračam se
in od katerega težko poslovim se.

DRAMILO

Tjaša Gorenc, 2. d

Pripeljani smo na svet
kot en majhen cvet,
ki bo zrasel
in nato ovenel čez nekaj let.

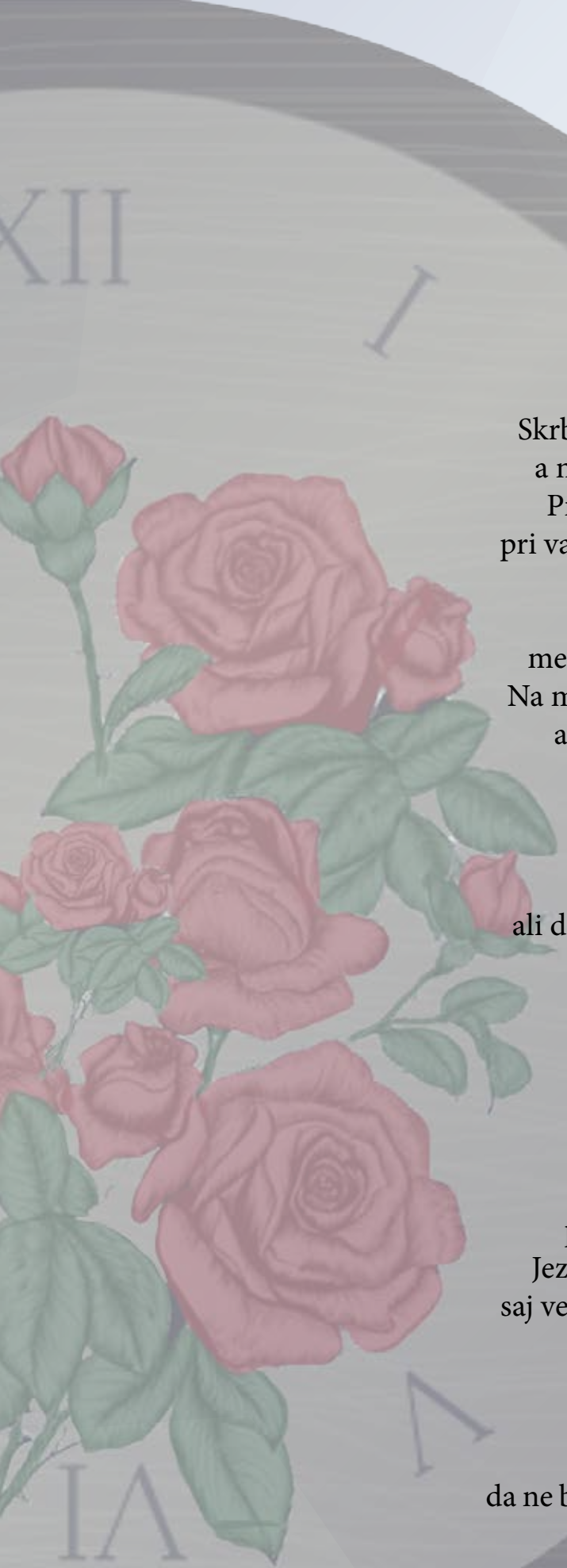
Dajo nas v šolo.
Pravijo, da zato,
da nas naučijo nekaj in so nam v oporo
in vsi pademo na to foro.

Učijo nas teorijo in piflarijo,
uničijo nam domišljijo.
Vsi moramo imeti enako mišljenje,
mar se vam ne zdi to trpljenje?

Veš, nimaš pravice do besede svoje,
saj njegovo mnenje ni enako kot tvoje.
Tako nas učijo vrsto let
in potem rečejo "Pojdi v svet!"

Vem, kaj je dva plus dva,
vem, kaj je molekula.
A ko bom živela sama,
kako plačati račune bom znala?

Živimo v betonu,
smo cele dneve na telefonu.
Pošiljamo snepe, kako fajm se imamo,
z osebami, s katerimi se družimo, pa imamo
celo dramo.

Skrbimo za okolje, ločujemo v zaboje,
a nato vse to stresemo v isto morje.
Pri nas sekamo naravne gozdove,
pri vas jih sadijo, saj želijo nove plodove.

Zbiramo denar za begunce,
medtem ko iz hiš podimo Slovence.
Na medijih usmiljenja zgodbe prodane,
a z žico bodečo so meje obdane.

Če ubiješ človeka,
greš v zapor za štiri leta,
plačaš denarno vsoto
ali državo prepričaš, da gre za pomoto.

Ponosni Slovenci smo,
ko gledamo šport,
a ko pride do izobrazbe,
tujina ne škod'.

V jeziku slenga je več in več,
prevzetih besed trikrat preveč.
Jezik na univerzah angleški bo zdaj,
saj večje možnosti za preživetje so zunaj.

To je Slovenija, ljudje.
Ne zapirajmo oči,
uprimo se državi,
da ne bomo na koncu mrtvi plavali v Dravi.

Srečko Kosovel je navdihnil mnoge, med njimi tudi naše dijake, ki so po obravnavi konstruktivizma poustvarjali po njegovem zgledu. Nastalo je kar nekaj zanimivih in inovativnih izdelkov.

PRIJATELJSTVO > DENAR

Poljubljamo gnoj,
zlato rinemo stran,
čeprav je zastonj,
ga odrinemo drugam.

Nič me pomeni,
a enim pomeni vse,
jim življenje uničuje,
a hočejo ga še.

Diši tajkunu grozni ta gnoj,
pravičnemu smrdi,
se počuti kot heroj,
bi zamenjal zlato za gnoj
v trenutku takoj.

Pravični se žrtvuje in da vse, kar ima.
Oni drugi objokuje, grabi vse tisto, če-
sar še nima.

Bojte se gnoja, bojte se zla!
Priateljstvo je vrlina, vredna > od zlata.
Gnoj in zlato = 0!
Priateljstvo = > novčič!

Miha Pešič, 3. c

Poglej nebo.
Ena, dva, tri, štiri.
Poglej zvezde.
Tam, tam, tam!
Pojdiva v svet sanj.
Hočem oditi tja.

Korak, korak, korak.
Stopam v svet.
Ni mi težko,
ker ti si ob meni.
Korak, korak, korak,
korak, korak, korak.
Z roko v roki stopava skupaj,
novim ciljem naproti.

Loti Kavšek, 3. c

Življenje je lepo
ne
ne
ne
Življenje si lahko naredimo lepo,
Ja!
A je dandanes težko.
Vse manj je lepo.
Vse večje je zlo.

Maja Veršaj, 3. c

Dobro in zlo,
veselo, hudo,
lepo, grdo,
to je življenjsko nebo.
Zdaj sije sonce in že pada dež,
lepota življenja človeški je bes.

VIŠJA MATEMATIKA

$1 + 1 = 2$
ENOSTAVNO!
Jaz + ti = ...
Razmišljam, iščem in računam,
a rešitve ni in ni ...

Maja Veršaj, 3. c

NESMISEL

Življenje = vse
vse = ∞
 ∞ – sreča = nesmisel
Kdor živi nesmisel < človeka.
Človek > človeka
človek < Človeka
K. w. a.

Nika Šabanovič, Patricija Knez, 3. c

ČLOVEK

Človek je denar
denar je človek
človek > denar
človek $\neq 0$
denar = 0, € = ∞
Človek brez denarja je nič,
a ni manj vreden kot človek,
ki mu denar je vse.

Nika, Sara, Gaja, Maša, 3. d

LE TI ME NAVDIHUJEŠ

MAJA VERŠAJ, 3. c

»A te lahko nekaj vprašam?« je dejal tiho in z nekoliko prestrašenim glasom.

»Seveda, lahko!«, sem mu odvrnila. »Bi bila moja punca?« Ne da bi se dobro zavedala, kaj me je vprašal, sem odgovorila JA. Pogledal me je v oči, se sramežljivo nasmehnil, me potegnil močno k sebi in me poljubil.

Od takrat naprej 26. december zame ni bil več le še en navaden dan v letu, ampak je bil to zame praznik, praznik ljubezni.

Počutila sem se kot najsrečnejši človek na svetu in zagotovo sem to tudi bila. Lahko bi poletela v nebo in letela brez prestanka. Plavalala bi med oblaki, na modrem nebu brez meja, kakršno je bilo tudi moje življenje. Brez meja. Nič in nihče me ni ustavil in me spravil v slabo voljo. Vse to zaradi njega. On mi je dajal moč in mi vlil upanje. Z njegovo pomočjo sem sijala. Skupaj sva bila močna in neustavljiva. Njegovi pogledi so me omamljali in resničnost je z njim postala pravljica.

Od nekdanj sem občudovala pare, ki so si izpovedovali ljubezen. Občudovala sem njihove zaljubljene poglede, ki so si jih izmenjavali, in vse nežne besede, ki so si jih izrekli. Nisem vedela, od kod jim te ideje, od kod jim pogum in kako so izbirali te prečudovite besede. Ničesar nisem razumela, dokler nisi prišel ti in moj svet obrnil na glavo. Vse besede, ki sem jih občudovala, sem začejala razumeti.

Beseda ljubezen je končno tudi v mojih očeh dobila pomen in vse te lepe, »pocukrane«, a predvsem iskrene besede so kar same od sebe letele iz ust.

Iz dneva v dan sem ga imela rajši. Do takrat sploh nisem vedela, da sem jaz zmožna čutiti kaj takega, sploh pa ne v tako mladih letih. Z njim je čas minil v sekundi. Ure so se spremenile v minute in minute v sekunde. Njegov objem mi je nudil občutek varnosti in zavetja in njegov poljub je zame čas ustavil. Ob njegovih nasmehih sem se počutila posebno, saj sem bila jaz tista, ki ga je spravila v smeh. In z njegovo roko v moji, na svetu ni bilo stvari, ki je ne bi mogla narediti. Tako bi lahko živela za vedno.

Vse skupaj je bilo videti kot navadna ljubezenska zgodba. Lepa, pravljicična, predvsem pa nerealna. Vsake toliko se je potrebno spustiti na realna tla in preveriti, če res stojimo. Jaz sem letela previsoko, zato sem močno

priletela na realna tla. Minilo je pol leta najlepše pravljice, ki bi jo lahko živela in takrat so se stvari začele spreminjati. Vsi vemo da življenje ni romantični film in da nič ne traja za vedno. Tudi midva ne.

Ozračje med nama se je spremenilo. Tu so bili prepiri, solze, laži in prevare. Ne glede na to, kako zelo sem se trudila vzdrževati najino ljubezen, ni nič pomagalo, saj sta tako za prepir kot, tudi za ljubezen potrebna dva.

Konec je bilo. Kar na enkrat se je pogled v njegovih očeh spremenil. Razlog za njegov smeh nisem bila več jaz. Vse, kar sva tako dolgo gradila, se je v trenutku porušilo. Kot da nikoli ni bilo nič. Ljubezen je izginila. Ostale so le še solze, globoka rana, močna bolečina in prečudoviti spomini, ki bolijo močneje, kot bi se z besedami dalo opisati.

To je bil zame najhujši udarec v mojem življenju. Nisem vedela kako naj se poberem in kje naj najdem novo motivacijo. Samo še enkrat

sem si ga želela objeti. Deset sekund v njegovem objemu. Mar prosim preveč? Deset preprostih sekund?

Minilo je nekaj najhujših mesecev v mojem življenju. Ni bilo dneva, da se ne bi zbudila z mislijo nanj, se nanj spomnila ob vsem, kar sem počela, in zvečer jokala, dokler nisem izmučena od bolečine zaspala.

Kar naenkrat pa sem prejela njegov klic. Nisem se bila zmožna oglasiti. Kmalu za tem je sledilo še nekaj klicev in sporočil. Na enega sem se odzvala. Prosil me je, če bi se lahko videla. Ne da bi mislila nase in na posledice sem privolila in odštevala dni do takrat, ko se bova videla.

In res, napočil je dan ponovnega srečanja. Prvič po nekaj mesecih sem se spet smejala in bila iskreno srečna.

Čakala sem ga na obrobju gozda, kjer sva bila dogovorjena, a ga ni bilo. Čakala sem in čakala. Minilo je 20 minut, pol ure, minila je že ura od dogovorjenega časa. Obupala sem. Vsa žalostna sem hotela oditi, ko sem ga zagledala. Odleglo mi je. Prišel je. Sicer z uro zamude, a vseeno. Že na daleč se je videlo, da ni čisto pri sebi, da si opit, a to me takrat ni zanimalo. Hotela sem ga samo objeti. Začel je teči proti meni in tudi jaz sem z odprtimi rokami stekla do njega. Objel me je, me dvignil v zrak in me poljubil. Spet sem letela. Bila sem srečna in visoko nad oblaki.

Po prečudovito preživetem dnevu z njim sem bila brez vseh skrbi. Ko sem mislila, da dan ne more biti lepši, se je zgodilo prav to, česar sem si najbolj želela. Vprašal me je, če bi spet bila njegova punca. Z očmi, polnimi solz sreče, sem ponosno

odgovorila z ja.

In ponovno sem živela pravljico.

In spet se zdi, da se zgodba zaključila lepo in pravljичno. A kot pravim, to je resnično življenje in v njem so srečni konci redki.

Po dveh prečudovitih tednih pravljice so se stvari spet začele spreminjati. Njegova opitost naju je spremljala iz dneva v dan. Te modre, prečudovite oči, ki so me omamljale, so me pogledale le poredkoma in še takrat brez kakršne koli iskric, ustnice, o katerih sem sanjala, so bile ob moje prislonjene komajda še kdaj in njegova roka, ki je bila nekoč močno stisnjena v moji je za seboj na meni puščala boleče odtise.

Igra se je spremenila. Nasmeh so zamenjale solze, prelepe iskrene besede pa prevare in laži.

A preveč sem ga ljubila, da bi ga lahko pustila. Pomenil mi je preveč, da bi živela brez njega. Sama sebi sem lagala, da sem za njegove prevare kriva sama, saj mu ne nudim dovolj, in da so vsi udarci le posledica moje zadržanosti.

Iz dneva v dan so bili preprihujši in udarci močnejši. Vsem sem lagala in si izmišljevala razne izgovore o modricah na mojem telesu. Vedela sem, da moram to končati, a si enostavno nisem upala. Nisem te hotela spet izgubiti.

A sčasoma sem dojela, da so psihični udarci močnejši od fizičnih, zato sem se odločila, da vsemu temu naredim konec.

Kar nekaj časa je trajalo, da sem zbrala moči in se postavila zase. Ko sva se dobila, me je hotel

poljubiti, a sem se obrnila v drugo stran. Dvignil je svojo roko nad mano in me poskušal udariti. Prijela sem jo in na glas rekla: »Med nama je končano. Za vedno! Razumeš? ZA VEDNO!« Obrnila sem se in odšla. Ne vem, od kod mi ta moč, a tako dobro se nisem počutila še nikoli.

A kljub vsem solzam, ki mi jih je povzročil, je on še vedno tisti, ki mi daje navdih za vse, kar počnem. On je tisti, zaradi katerega sem se pobrala s tal, ko mi je bilo najtežje, samo zato, da bi mu dokazala, da ga ne potrebujem in da lahko živim tudi brez njega. Globoko v sebi si ga še vedno želim nazaj, mogoče ne njega, mogoče le tisti prečudoviti odnos, ki sva ga imela na začetku, občutek varnosti in topline, a se zavedam, da tega ne bom imela nikoli več.

Aniž zato. Mogoče je tako celo bolje. Ne samo, da me je naučil ljubiti in na svet gledati v barvah, naučil me je ponosno sprejeti poraz, naučil me je trpljenje in tihega pretakanja solz. Pripravil me je na svet.

To najlepšo in hkrati najhujšo izkušnjo bom vzela kot sanje, prečudovite sanje, iz katerih me je prebudila kruta realnost.

Ne glede na vse, kar je bilo, pa si, kot je bila Julija Prešernu, bil, si in vedno boš moja Julija, saj me le ti navdihuješ v vseh lepih in nelepih pogledih.

Prispevek je bil napisan za literarni natečaj
ljubezenske poezije in kratke proze in bil junija
2016
objavljen v zborniku Muzi v poklon.

DELAJ, KAR TE VESELI

INTERVJU Z URHOM PIRCEM

Urha Pirca, dijaka 3. letnika smeri medijski tehnik, smo lahko videli že v najrazličnejših vlogah. Kot napovedovalec je zablestel na slovesnosti ob 650-letnici Novega mesta in 70-letnici naše šole, v filmu *Zakaj*, delu naših dijakov, je zaigral glavno vlogo, letos je posnel film *Nesrečko* in z njim na državnem tekmovanju *Slovenščina ima dolg jezik* dosegel 1. mesto v kategoriji srednjih strokovnih šol, je predsednik šolske dijaške skupnosti, trenira roket, snema ... Poleg vsega je še odličen dijak.

1. Kaj te je navdušilo za delo režiserja, igralca ...?

Začetek vsega je bil v 8. razredu osnovne šole, ko me je sošolec navdušil za fotografijo. V prvem letniku sem preklopil na video. Zanj me je navdušila saga *Harry Potter*. Na začetku sem želel postati igralec, potem je iz tega nastalo zanimanje za film oz. video in tako se je vse razvilo do tega, kjer sem zdaj.

2. Zakaj si se odločil za našo šolo (smer medijski tehnik)?

Predvsem zaradi filma. Fotografiral sem že prej, snemal pa še nisem. Do drugega letnika sem samo bral bloge in se teoretično izobraževal. Potem pa sem spoznal, da se ob čakanju na nekoga drugega ne bo nič zgodilo. Zato sem se odločil za svojo pot.

3. Kako si začel z YouTube kanalom?

Začetek kanala je bil ravno tako povezan z mojimi začetki iz osnovne šole. V 7. razredu sva s sošolcem objavila prva dva videa. Do lanskega februarja (2016) je bilo zatišje, ko sem vse izbrisal in začel redno objavljati. Moj prvi video, ki sem ga objavil, govori o moji mami, ko je pekla štrudelj. Potem sem videl, da stvar funkcionira, da mi je všeč. Odločil sem se, da vsak teden objavim en video.

4. Katero tvoje delo ti je najbolj pri srcu?

Lahko bi rekel, da mi je najbolj pri srcu prav zadnji film *Nesrečko* in projekt *Zvoki mesta*, ki smo ga posneli v Krškem. Posneli smo različne zvoke v mestu. Na koncu je Admir Bajrovič naredil pesem, jaz pa sem vse to dokumentiral.

5. Od kod navdih za tvoja dela?

Bolj kot to, da gledam filme, dobivam inspiracijo iz vsakdanjega življenja. Rad opazujem in poslušam ljudi in to mi je inspiracija za ustvarjanje.

6. Kdo ti je vzornik?

Nimam režiserja, po katerem se bi zgledoval. Zgledujem se po skandinavskih filmih (realizem, drama).

7. Kako usklajuješ šport, šolo in snemanje videov?

Po novem letu sem nehal aktivno igrati rokomet, a vseeno pomagam ekipi in enkrat tedensko obiskujem trening. Ko pa sem še aktivno igral, sem v šoli maksimalno spremljal pouk. Pred treningom sem razmišljal, kaj bi novega posnel, ob sedmih pa sem odšel na trening. Po resnici povedano, še sam ne vem, kdaj sem snemal. Običajno sem snemal ob koncu tedna oz. za vikend.

8. Lahko poveš nekaj dogodkov o snemanju Nesrečka, ki so ti ostali v spominu?

Veliko stvari bi lahko povedal. Ideja za film je prišla v začetku avgusta, ko se je zgodil nek dogodek, ki me je spravil k pisanju scenarija. Od avgusta do decembra sem pisal scenarij. V tem času sem ga velikokrat spremenil, saj pravijo, da bolj kot razvijaš scenarij, boljši je na koncu. Držati sem se moral Aškerčeve Zimske romance. Tri tedne pred rokom oddaje smo začeli snemati z Nejcem in Alenom iz 4. letnika in pa Klemnom, ki je moj sošolec. Snemali smo pri moji babici. Doma je v Hočevju, ki pa je višje ležeči kraj, kar pomeni, da je v zimskem času težje dostopen. Ko smo s snemalno ekipo prišli do babice, je začelo snežiti, zato igralci nekaj ur kasneje niso mogli prispeti na snemanje. Vendar smo se vseeno imeli zelo lepo z babico. Datum snemanja smo predstavili za

nekaj dni. Ko smo posneli, sem samo v enem tednu zmontiral film tako, da nam ga je uspelo oddati pred iztekom roka.

9. Nam lahko poveš svoj moto oz. kakšno zaključno misel?

Delaj, kar te veseli, in se malo tudi prilagodi okolici. Dandanes se moraš ozirati na druge, ker delo režiserja, snemalca ni odvisno samo od tebe, ampak tudi od drugih. Če za primer vzamemo nogometaša, on lahko igra pred praznim stadionom, ker on igra za rezultat in ekipo. Umetniku nič ne pomaga prazna dvorana, tako da se umetnik mora prilagajati ljudem, saj rabi njihov odziv oz. podporo.

10. Kakšne projekte načrtuješ v prihodnosti?

Kar nekaj jih je v začetni fazi. Lahko samo namignem, da sem se povezal z mladim bodibilderjem in bova v bližnji prihodnosti posnela kratek video. Do poletja bo nastal kratek videospot. Za poletje pa planiram spet en film s svojo dražgo.

11. Kakšne imaš načrte po končani srednji šoli?

Imam en sam načrt, cilj in željo, da bi bil sprejet na AGRFT, smer snemanje. Želja je zelo velika, a moram najprej narediti sprejemne izpite, potem bom pa videl, kako in kaj.

Zala Kuralt, Anžej Plankar, 1. d

»UMETNOST MORA BITI ODPRTA, USTVARJALNA, SVOBODNA IN PROVOKATIVNA«

INTERVJU Z MAJO WEISS

Maja Weiss je slovenska režiserka in scenaristka, rojena 17. aprila 1965 v Novem mestu. Filmsko in televizijsko režijo je diplomirala na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo (AGRFT) v Ljubljani. S štipendijo sklada Paul Nipkow se je v šolskem letu 1993–94 izpopolnjevala v Berlinu.

Bila je pobudnica, selektorica in organizatorica prvega Maratona ženskega filma in videa v Sloveniji ter prva ženska, ki je v Sloveniji režirala celovečerni film. Bila je tudi predsednica Društva slovenskih filmskih ustvarjalcev, od leta 2003 pa je članica Evropske filmske akademije.

Njena filmografija vključuje preko 40 filmov različnih žanrov. Za svoje dosedanje delo je prejela okrog 40 domačih in tujih nagrad. Njeni filmi so bili prikazani po celem svetu na več kot 100 festivalih in nekaterih evropskih televizijah.

Srečujemo jo tudi na stopnišču naše šole, saj poučuje na višji strokovni šoli, smer medijska produkcija. To je tudi razlog, da smo jo prosili za intervju.

1. Kaj vas je navdušilo za delo režiserke in scenaristke?

Ljubezen do filma me je navdušila za to delo že v osnovni šoli. Rada sem gledala filme; najprej sem se zaljubila v igralce in v cikluse filmov. V gimnaziji sem pisala govorne vaje, vse nekako na temo filma, obiskovala filmski krožek. Rada sem nastopala, ampak potem sem se vseeno odločila za režijo. Nekako je bil pomemben tudi film Svinčen čas režiserke Margarethe von Trotta. Zdel se mi je malo drugačen od ostalih in da bi mogoče lahko tudi jaz kaj takega počela. Ta ustvarjalnost, potreba po izražanju.

2. Kakšni so bili vaši začetki? Vam je bilo kot ženski težko priti v "filmski svet"?

Začetki na akademiji so bili naporni. Prvi semester sem mislila, da tega sploh ne bom zmogla, pa čeprav sem bila polna energije.

Vedno sem počela zelo veliko stvari, a je bil prvi semester izredno naporen. Tudi prva vaja se mi je ponesrečila in sem jo morala ponavljati, ampak sem potem za režijo dobila 10, edina v letniku, in to mi je dalo malo kril. Ko sem

jo kakšno delo. Delala bi v bistvu vse, kar bi bilo možno, istočasno pa sem imela že nekaj idej za dokumentarne filme. Pozneje sem vse uresničila. Delala sem kot asistentka, tajnica režije, pri celovečercih. Veliko sem bila na terenu. S hon-

končala akademijo, pa so bili začetki tudi nelahki. Znašel si se na cesti, naenkrat si si moral v bistvu sam odpreti pot. Šla sem na RTV Slovenija, potrkala na vrata, se predstavila in vprašala, če ima-

orarjem sem si kupila prvo video kamero. Preboj je bil v bistvu kar težak, tako da študentom povem, da se je treba boriti, treba je vztrajati, nič ni enostavno in lahko, predvsem pa ne na začetku. A se da.

3. Katero vaše delo vam je najbolj pri srcu? Zakaj?

Posnela sem več kot 40 različnih filmov. Težko bi izločila. Vsako delo je imelo neko zahtevo. Seveda je vedno tako, najbrž kot v ljubezni, da si tisto, kar je prvo, zelo zapomniš, ker je seveda prvo. Recimo Judje na Slovenskem, moj prvi dokumentarni film leta 1989, nasploh prvi dokumentarec na temo Judov pri nas. Potem drugi – Volite mene, ker smo dokumentarni film posneli v Metliki z metliškimi prijatelji, o prvih demokratičnih volitvah in kandidatu Luigitu. Kot najboljši dokumentarec ga je TV Slovenija izbrala za predstavitev na zadnjem festivalu jugoslovanskih televizij v Neumu. Potem seveda prvi kratki igrani film Dež, ki je bil posnet na akademiji, a mi ni čisto uspel. Z drugim – Balkanski revolveraši – prvim slovenskim westernom, sem bila bolj zadovoljna in mi je prinesel veliko slave, tudi študentsko Prešernovo nagrado. Prvi celovečerni igrani film Varuh meje, ker je bilo prvič, da je ženska režiserka lahko naredila film za kino, producirala pa ga je moja sestra Ida Weiss pri 26 letih. Prinesel nama je uspeh po celem svetu. Prav tako kot celovečerni dokumentarec Cesta bratstva in enotnosti, potovanje po bivši Jugoslaviji 1998, ki sem ga posnela lastnoročno z digitalno kamero Canon XL. In tako naprej, vsak film je bil pomemben, tudi videospot za metliške Indust bage.

4. Od kod jemljete navdih za svoja dela?

Navdih za svoja delo jemljem iz okolja, iz življenja, so zgodbe, ljudje, teme, ki se me dotaknejo in se mi zdi pomembno, da se o njih pripoveduje. Predvsem, če so bile zamolčane, neznane; prezrti ljudje, prezrte teme. Že kot mlada sem imela v sebi to potrebo,

to angažiranost. Da je potrebo secirati družbo, zanimali so me svetovi znotraj sveta, ki ga živimo. Opozarjati. Zavedala sem se, da sta film in televizija vplivna medija in da z njuno pomočjo lahko vplivaš na stanje v družbi. To je bil čas, ko smo imeli samo eno televizijo v Sloveniji. Si predstavljate! Tudi glasba mi je zelo velik navdih. Moj mož Peter Braatz je filmar, glasbenik, doma imamo ogromno različne glasbe. Dostikrat mi je zavrtil kakšno skladbo, ki me je inspirirala. Strange Things glasbene skupine Julian's Treatment me je navdihnil za Varuha meje, da sem prišla na idejo za ta film, za pustolovski kanu ženski film. Moji filmi so polni glasbe, pa ne samo igrani, kot sta Instalacija ljubezni in Adrian, tudi dokumentarci.

5. Po kom se gledujete? Kdo Vam je vzor?

Kot sem že na začetku intervjuja omenila, je bilo sigurno zelo pomembno, da sem še kot dijakinja videla film Margarethe von Trotta Svinčeni čas, igrani film ženske režiserke o dveh sestrah, eni teroristki, narejen po resnični zgodbi iz Nemčije. Ni bil hollywoodski (čeprav sem vedno oboževala tudi klasične hollywoodske filme), bil je avtorski. Zmagal je v Benetkah in dobil zlatega leva 1981. Torej Margarethe von Trotta mi je bila vzgled. Pozneje sem za diplomsko teoretično nalogo naredila intervju z njo. Intervjuvala sem jo v Parizu. V diplomski sem raziskovala ženske režiserke pri filmu, tako da so mi bile ženske režiserke sigurno nasploh vzor in navdih, tudi da je pri filmu možno uspeli znotraj takrat še izključno moškega posla. Danes je to že drugače. Človeško pa so mi vzor moji starši, ker so pošteni in dobri po srcu, ker so me naučili osnovnih vred-

not, ki so potrebne v življenju, tudi neke vztrajnosti, po drugi strani pa me kot otroka niso razvadili, kar je zelo pomembno. Ampak to šele danes spoznavam, ko vidim, kako hitro nekateri študentje vržejo puško v koruzo, se jim ne da. Vzglede mi je bila tudi teta Mariča Županič, rojena Weiss, izjemna ženska, polna življenjske vedrine, delavnosti in modrosti, Sokolica, ki je imela v Metliki z možem svoj frizerski salon, a je bila kulturno zelo dejavna, legendarna Vojarinka metliške folklore, prijateljevala je s Pepco in Božidarjem Jakcem, z Milko in Metododom Badjuro in pekla najboljše slanike za svetu. Imela pa sem srečo, da sem imela tudi dobre učiteljice in učitelje. Da so zelo in pomembno vplivali name in na moj razvoj, se zavedam šele sedaj, ko sem se v tej vlogi znašla tudi sama. Bilo jih je kar nekaj. Med njimi sta profesorica filozofije, mentorica dramskega krožka in šolskega časopisa iz gimnazije v Črnomlju Mira Kure in Mladenka Brancelj, moja razredničarka v OŠ Metlika, pri kateri sem tri leta obiskovala likovni krožek. Moja slika, ki jo je poslala na razpis Ljubljanske banke, mi je za nagrado prinesla potovanje v Ljubljano in ogled novega slovenskega filma Sreča na vrvi ter druženje z glavnimi igralci filma, kar je bila izjemna dogodivščina.

6. Ustvarili ste veliko dokumentarnih filmov. Katera slovenska tema oz. oseba Vam je segla najgloblje v srce?

Vedno so se me v različnih dokumentarnih filmih na različne načine dotaknili vsi, ki so stali pred mojo kamero, ampak najbolj so mi segli v srce ljudje, ki so jim bile kršene osnovne človekove

pravice. To so recimo ljudje in njihova pričevanja v filmu *Judje na Slovenskem*, pa razlaščenci, begunci, ukradeni otroci s svojimi pričevanji v *Banditenkinder* – slovenskemu narodu ukradeni otroci, politične zapornice in zaporniki, kot so Angela Vode, Črtomir Nagode, Ljubo Sirc in premnogi drugi. Afričani v vseh treh filmih, ki sem jih delala skupaj s Tomom Križnarjem, moški, ženske, otroci. Žrtve radiacije v *Černobilu*; posnela sem dva filma v Ukrajini. V prvem, *Fant pobratim smrti*, otroci iz območja radiacije pridejo na počitnice v Slovenijo, a tu doživijo začetek razpada Jugoslavije. So pa tudi običajne osebe, recimo v portretih ljudi, ki nimajo za sabo nekega strašnega trpljenja, vojne, čeprav, če pomislim, vedno se skriva še nekaj temačnega. Tudi v zadnjem portretu *Odstiranje pogleda z Mirjano Borčič*, o pionirki filmske vzgoje izvemo, da je bila otrok 2. svetovne vojne, kurirka, begunka. A v filmu navdihuje njena ljubezen do filma, vztrajnost, trmoglavost, ustvarjalnost in radovednost, ljubezen do mladine, do otrok, do izobraževanja. Vplivala je na mnoge generacije, veliko dobrega v družbi je naredila, vzgojila ta skoraj 92-letna gospa. Moram pa poudariti, da pri filmih in pri ustvarjalnosti, umetnosti, ne gre samo za etičnost, kot v teh primerih, ampak gre včasih tudi za “provociranje etičnosti”, preizkušanje meja, za proteste, krike. Varuh meje spada med take filme. Vedno je sprožal debate za in proti, za nekatere je ta film “nesramen”, celo nesprejemljiv. Zakaj? Ker ena od punc preklinja in nesramno govori, zaradi eksplicitne seksualnosti, političnosti, ampak tudi to je umetniško izražanje in umetnost mora biti odprta, ustvarjalna, svobodna in

provokativna. Tudi za tem filmom absolutno stojim in je moj film.

7. Sodelovali ste tudi s Tomom Križnarjem pri ustvarjanju dokumentarcev o Nubah. Nam lahko kaj več poveste o tem?

S Tomom Križnarjem naju veže skozi vsa ta leta ustvarjanje treh filmov. To so bili *Nuba* – čisti ljudje, *Dar Fur* – Vojna za vodo in *Oči in ušesa boga* – videonadzor Sudana. Pri teh treh filmih sem v bistvu jaz pomagala njemu, ko je prinesel materiale iz Afrike, oblikovati filmske zgodbe in reflektirati njegova potovanja. Dala pa sem mu tudi nepotke, preden je šel na teren, intenzivno sva sodelovala ves čas, 14 let. To najino sodelovanje traja od leta 1999 in je bilo zelo pomembno zame – ustvarjalno in človeško, ker sem v bistvu na ta način vstopila v svet, ki bi mi mogoče ostal zakrit. To so bili v bistvu filmi, ki smo jih potem delali v postprodukciji, recimo *Dar Fur* – Vojna za vodo smo delali več kot eno leto v montaži in to res intenzivno, vsak stavek sva skupaj oblikovala in napisala, tako da smo naredili film, ki je šel po celem svetu in za katerega je Amnesty International dejal, da je to film, ki bi ga morali videti na vseh televizijah po svetu, ker pripoveduje resnico. S Tomom Križnarjem sva prijatelja, tudi najini hčeri sta prijateljici. Izmenjujeva si knjige, filme, vplivava eden na drugega.

8. Kako na Vas vplivajo kritike?

Kritike so, bom rekla, del neke nuje, niso pa vedno prijetne. Seveda, če je kritika dobra, si zadovoljen, če je pa slaba, si besen. Motijo me kritike, ki so žaljive v smislu osebnega, ne pa filma kot takega in seciranja dela. Lahko pa je kri-

tika tudi čisto napačna, za nekatere mislim še danes, da je kritik ustrelil mimo in da je “kar nekaj”. Včasih pa se najde tudi taka, ki te spodbudi, da razmisliš, in celo taka, da mogoče pozneje, čez par let, priznaš, da je malo pa imel tudi prav. To ustvarjalci težko priznamo, je pa del procesa. Bolj kot kritike so nas ustvarjalce, o tem sem govorila s kolegi režiserji, prizadela razna mnenja na spletu, ki so bila prav žaljiva, osebno žaljiva, ne pa v smislu kritike izdelka ... Vsak, ki vstopa v neko ustvarjalnost, ki stopa v medij, ki se s temi stvarmi ukvarja, ki postavlja svoja dela javno na ogled, mora biti pripravljen tudi na tovrstne linče. A prednost mladosti je, da si “prepameten”, divji po srcu in neustrašen, in to je dobro, ne samo za ustvarjalno potenco, temveč tudi za prenašanje porazov. Če si preobčutljiv, imaš še eno težavo več. A tudi to se da z razumom obvladati. Saj veste, večni spopad med srcem in razumom.

9. Zakaj ste se odločili za poučevanje?

Poučujem tukaj (na Ekonomski šoli Novo mesto) na višji strokovni šoli smer medijska produkcija predmeta projektno delo v video produkciji in medijsko sporočanje. To je zame čisto nova izkušnja. Ni pa prvič, da delam z mladimi. Paralelno s svojim poklicem samostojne kulturne ustvarjalke, režiserke in scenaristke, pa tudi producentke, sem ves ta čas delovala kot mentorica mladim. Bila sem pobudnica Filmskega tabora Kolpa v Beli krajini za osnovnošolce in srednješolce, letos bo že desetič, kjer vodim dokumentarno delavnico. Velikokrat sem izvajala razne filmske delavnice na različnih koncih Slovenije, npr. v Izoli, Krškem, Brežicah, Mariboru, Ljubljani, vodila sem filmski kro-

žek na Srednji šoli v Črnomlju, bila mentorica diplome, magistrerija, v različnih festivalskih žirijah. Rada imam mlade ljudi.

Zdi se mi dobro, da prenesem tisto, kar sama vem, naprej mladim, znanje, izkušnje, tudi strast do filma. V mladih vidim sebe in svoje začetke. Ampak vseeno je nekaj drugega, drugačna izkušnja, poučevati študente na medijski produkciji, tako da sem se letos že marsikaj naučila, tudi na kakšni napaki. Je le prvo leto poučevanja, tako da bo drugo leto lažje pa tudi boljše.

10. Kaj menite o ustvarjalnosti današnje mlade generacije?

Na medijskem področju vre od ustvarjalnosti mlade generacije. Vsaj ponekod. Lansko leto sem bila povabljen na Zoom festival v Pionirskem domu v Ljubljani, to je festival mlade ustvarjalnosti za osnovnošolce in srednješolce. Nastalo je veliko dobrih filmov, tako da smo imeli res kaj izbirati, ocenjevati in nagrajevati. Letos je bil festival prvič mednarodni, videla sem pretresljiv kratki film s Finske, ki ga je posnel 15-letnik o svojem prijatelju, ki ima shizofrenijo, in govori o njegovi osamljenosti zaradi nerazumevanja bolezni med njegovimi vrstniki. Nastaja veliko filmčkov srednješolcev, a ni prave platforme, da bi se ti filmčki prikazovali vsaj na RTV SLO, da bi diskutirali, komunicirali o temah, odnosih med ljudmi, spremembah. Digitalna revolucija je omogočila množičnost snemanja, ustvarjanja, vsem dostopnega celo s pametnimi telefoni. Po drugi

strani pa je še vedno težko narediti dober film. Najti pravo idejo, napisati originalno zgodbo, posneti navdihujoč film. Ne samo mladim, tudi profesionalcem. Konkurenca je velika. A veselje in potreba po ustvarjalnosti, inovativnosti, pa tudi želja po prepoznavnosti poganja naprej mlade na medijskem področju. Ampak, vsak gre svojo pot in vsak izmed vas mladih mora najti svojo pot in se prebiti tja, kjer misli, da je njegovo mesto, zato pa sta potrebni vztrajnost, delavnost. Predvsem to dvojje. Nekaj talenta in sreče pa je tudi dobrodošlo, se pa ni treba zanašati samo na to, ker ni dovolj.

11. Kaj svetujete nam – dijakom?

Želim vam, da "greste" uspešno čez šolski sistem, vzamete od učiteljev najboljše, pa ne samo predpisano šolsko snov, bodite solidarni do drugačnih, upajte si sanjati! Trudite se. Uresničujte svoje želje. Poskušajte razumeti tudi drug pogled, ne samo svoj. Najdite svoj izraz, stil, pogled, preizkušajte se, eksperimentirajte, zato je ustvarjalnost, umetnost. Ne bojte se. Bodite radovedni. Aktivirajte se! Uživate mla-

dost. A bodite tudi družbeno kritični, tudi dejavni. In seveda, želim vam navdiha. Najdete ga povsod. Ampak navdih brez prizadevnosti, brez dela, brez vztrajnosti je premalo, tudi če imaš talent. Talent ni dovolj, da napreduješ, da delaš stvari, da se razvijaš in da si v bistvu uspešen. Res so pomembne potrpežljivost, vztrajnost, delavnost. Srečno na vaši poti! Vsak ima svojo.

Gospa Maja Weiss, hvala, da ste se tako prijazno in hitro odzvali naši prošnji. Želimo Vam veliko ustvarjalnega navdiha in uspehov na umetniški in pedagoški poti.

Emma Bartolovič, 1. d

PRAKSA V TUJINI

TENERIFE

NATALIJA VODOPIVEC, 3. d

Februarja smo se dijaki Ekonomske šole Novo mesto odpravili na prakso v tujini, natančneje na Tenerife. Največ dijakov je bilo iz 3. letnika ekonomske gimnazije (Anja Avbar, Nika Struna, Nina Burger, Irma Cukjati, Nika Bartelj, Jera Žagar, Polonca Vidrih, Jošt Žnidaršič in Klemen Šetina), Matic Balant iz 2. letnika ekonomske gimnazije ter Natalija Vodopivec iz 3. letnika medijskega tehnika. 5. februarja smo se ob 3.00 zjutraj zbrali pred Ekonomsko šolo novo mesto, kjer so nas že čakali prevozniki GoOptija. Slovo od domačih je bilo težko, a smo vedeli, da nam bo lepo.

Iz Novega mesta smo se tako z dvema kombijema in nekaj več kovčki odpeljali do Ljubljane, kjer so nas že čakali dijaki Ekonomske šole Celje. Skupaj smo naše kovčke natorvorili na avtobus ter se odpravili na dolgo vožnjo do letališča v Italiji. Trajala je 7 ur, vendar nam je čas hitro minil, saj smo se peljali ponoči. Tako smo prispeli do letališča Milano Bergamo. Po dobrih štirih urah letenja smo pristali na jugu Tenerifov, in sicer na letališču Reina Sofia, Tenerife Sount Airport. Tam nas je čakal avtobus, ki nas je pripeljal do našega hotela – Apart Hotel Teide mar, kjer smo bivali tri tedne. Razdeljeni smo bili v sobe po 2 oz. po 3. Preostanek dneva smo porabili za regeneracijo ter počitek. V hotelu smo vsak dan imeli samopostrežni zajtrk in večerjo, za kosilo pa je poskrbela akademija, na kateri smo imeli izobraževanje. Hrana je bila raznovrstna in okusna. Naslednji dan smo se že odpravili na FU International Academy, kjer smo opravljali 3-tedenski program digitalnega marketinga. Naši mentorji so bili Frank Sellingsloh, Sarah, Orsi, Semmy in Daniel. Frank je direktor akademije, imel pa je tudi predavanja o tem, kako začeti svoj posel na internetu, ter tudi o tem, kako lahko že pri naših letih dobimo službo in denar preko interneta.

Razlagal nam je, kako pridobiti publiko za svojo spletno stran ter na katere stvari moramo paziti ob tem. Orsi je prav tako imela predavanja o spletnem marketingu, kjer nam je pokazala, kako urejati Fb stran in kako upravljati z nastavitvami za promocijo lete. Naučili smo se, kaj pomenijo »Ads« oz. objave, za katere podjetje

peščene plaže, ki so vulkanskega nastanka, zato je pesek temen. Nekajkrat smo dijaki skupaj odšli na plaže ter se družili, prav tako smo skušali plavati, a so bili tokovi in valovi premočni. Tako smo se tudi spoprijateljili z dijaki iz Celja. Odšli smo tudi v nakupovalne centre; eden je bil blizu našega hotela, zato smo do njega šli kar

plača, da se pojavljajo na določenih straneh. Sarah nas je učila pisati bloge o našem bivanju tam ter nam razložila osnove dobrega fotografiranja. Tako je bilo naše izobraževanje razdeljeno na tri tedne. Vsak teden smo imeli drugo temo. Poleg izobraževanja na akademiji smo imeli dovolj prostega časa. Tega smo porabili za raziskovanje otoka, iskanje plaž, nakupovanje, kopanje itd. Na Tenerifih so

peš. Prav tako so trgovinice ob plažah prikupne, zato smo tudi tam preživeli kar nekaj časa. Do dveh večjih nakupovalnih centrov pa smo se odpeljali s taksiji, ki so tam dokaj poceni ter uporabni. Imeli smo tudi organizirane ekskurzije. Prva je bila odhod na vulkan El Teide, kjer smo si ogledali posebno obliko reliefa. Druga je bila odhod v Loro Park, to je najboljši živalski vrt na svetu. Ogledali smo si pred-

stave z delfini in orkami, videli pa smo tudi veliko drugih vrst živali. Tretja ekskurzija je bil Siam Park, ki je največji vodni park v Evropi. V akademiji smo imeli tudi veliko zabavnih aktivnosti. Ena od njih je bila »mission impossible« oz. misija nemogoče. Tukaj smo bili pomešani v skupine, v katerih smo morali izvesti 10 izzivov v uri in pol. Organizirali so tudi odbojko na plaži, v kateri smo zelo uživali. Na zadnji dan našega bivanja smo imeli v šoli kratko predstavitev; dijaki smo predstavili, kaj smo delali ter se poslovili od naših mentorjev. Dobili smo tudi priznanja za opravljeno izobraževanje. Čas je hitro minil in tako smo morali po treh tednih oditi nazaj v Slovenijo, kjer smo spet videli svoje najbližje ter potočili kakšno solzico sreče.

PRAKSA V ANGLIJI

DIJAKI 3. d IN 4. c: ANJA KUŽNIK, DIANA INA LEVSTIK,
ŠPELA ŠTUKELJ, GALJA ŽIŽMOND IN JAN KASTELIC

Dijaki Ekonomske šole Novo mesto smo se v okviru projekta Erasmus + in v sodelovanju z Ekonomsko šolo Celje odpravili na 3-tedensko prakso v Anglijo, v mesto Portsmouth. Pet dijakov Ekonomske šole Novo mesto, programa medijski tehnik, se nas tako ravno pred krompirjevimi počitnicami odpravilo na tritedensko prakso spoznavat delovno okolje v tujini in kulturo mesta. Živelimo pri gostoljubnih družinah in dela-

li s prijaznimi mentorji. Naše delo je bilo zelo raznoliko in povsod smo uporabljali v šoli pridobljeno znanje. S prakso smo izboljšali naše sposobnosti dela v skupini in seveda angleščino. Ob vikendih smo se odpravili na krajše ekskurzije. Podrobno smo spoznali Portsmouth, ogledali smo si Oxford in raziskali London. Povsod smo zelo uživali in veliko fotografirali. Poleg znamenitosti smo si ogledali tudi izložbe in nakupovalna središča.

V prostem času smo se veliko družili in se spoprijateljili z našimi gostitelji, tako da je bilo slovo po treh tednih težko tako za nas kot tudi za naše nove prijatelje v Veliki Britaniji.

To izkušnjo bi prav rad ponovil vsak izmed nas, zato jo toplo priporočamo vsem našim sošolcem in bodočim dijakom naše šole.

EKSKURZIJA V LONDON

URH PIRC, 3. d

London je bil naša druga destinacija v sklopu ekskurzij v Angliji. Ker je to mesto, ki si ga le stežka ogledaš v enem dnevu, smo tam prenočili in si ga malo podrobneje ogledali v dveh delih. Na vetrovno in deževno sobotno jutro, ki je značilno za mesto Portsmouth, smo se dijaki in profesorica zbrali na avtobusni postaji The Hard Interchange, od koder smo se okoli devete ure zjutraj odpravili proti glavnemu mestu Velike Britanije. Po dobrih dveh urah vožnje smo prispeli na cilj. Najprej smo poiskali hotel, kjer smo odložili svojo prtljago in se na hitro »pofotkali«. Najprej smo si ogledali rezidenco Elizabete II., ki je septembra postala monarh z najdaljšim stažem na dvoru. Buckinghamška palača je tudi uradno domovanje britanske kraljeve družine.

Na kratko smo se ustavili tudi pri ministrstvu za zunanje zadeve, vendar časa za politiko nismo imeli. Nadaljevali smo pot proti zagotovo največji atrakciji Londona in Velike Britanije, Big Benu. Zvečer smo se udeležili zabave, na kateri so bili prisotni tudi vsi svetovni zvezdniki, od športnikov do znanstvenikov. Ogledali smo si muzej voščenih lutk Madame Tussauds. Imeli smo tudi nekaj prostega časa, ki smo ga izkoristili za sprehod po Piccadilly Street. Prvi dan ekskurzije se je za nas končal, ko smo vsi izmučeni popadali v svoje postelje in zaspali. Po obilnem hotelskem zajtrku smo takoj pohiteli na ogled prirodoslovnega muzeja, kjer so snemali tudi film Noč v muzeju. Kar veliko časa je potrebnega, da si ogledaš prav vse njegove koticke. Od muzeja pa v trgovino oziro-

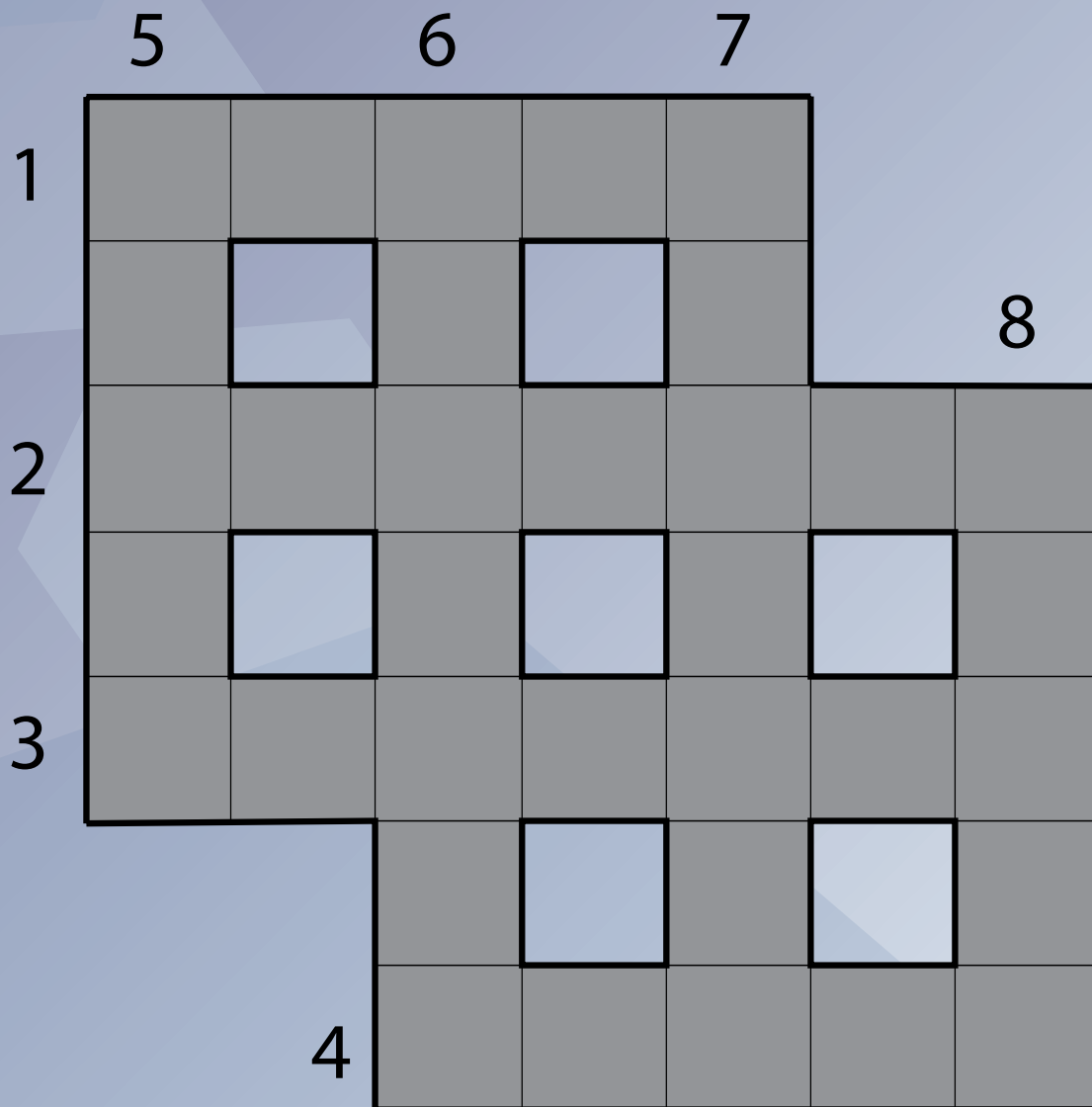
ma trgovine. Harrods je največja veleblagovnica tako v Veliki Britaniji kot tudi v Evropi. Če zunaj še ni videti tako velika, se njena prava mogočnost pokaže, ko stopimo vanjo. Je pa moč najti tudi stvari, ki so res prava paša za oči. Čakali sta nas še dve postojanki, in sicer Tower of London ter Tower Bridge. Tja smo se odpravili kar skozi peron $9\frac{3}{4}$, skupaj s slavnim čarovnikom Harryem Potterjem. Preden pa smo stekli skozenj, smo seveda prosili profesorico, da naredi »fotko« za spomin. Tako se je naša ekskurzija v London končala. Da pa smo prišli do avtobusne postaje, od koder smo krenili proti Portsmouthu, smo se še zadnjič peljali z vlakom na podzemni železnici, ki je sama po sebi tudi zgodba zase.

Mami, jaz še ne pridem domov...

RAZVEDRILO

1. Igralec v Cvetju v jeseni, Ne joči, Peter ...
2. Eratosten ali Einstein.
3. Oksid ali sulfid.
4. Nespametnica.
5. Etnogodba.
6. Kobila 11, koza 5 mesecev.
7. Po zdravilni pijači imenovan lokal.
8. Žensko ime.

GLASILO SO USTVARILI

MENTORICI

Martina Kočevar, Marica Ramovš

UREDNICI

Maruša Brezar, Ksenja Škufca

NOVINARNJI

**Ema Bartolovič, Zala Kuralt, Maruša Brezar,
Anžej Plankar, Ksenja Škufca, Daniel Pucelj**

LIKOVNO GRADIVO

Živa Dvornik, Mojca Bojanec

FOTO PRISPEVKI

Nika Judež, Nika Primc

GRAFIČNO OBLIKOVANJE

Natalija Vodopivec

V OKVIRU PROJEKTA SO SODELOVALI:

**Anja Fabjančič, Nuša Dulmin, Manca Belič,
Sara Francelj, Tjaša Gorenc, Nastja Gornik,
Dina Horvat, Šejla Huseinović, Larisa
Kašček, Laura Kuhelj, Lara Zupančič, Tjaša
Smolej**

KRIŽANKA

Ksenja Škufca

Ekonomška šola Novo mesto

Ulica talcev 3a

8000 Novo mesto

tel.: +386 (0)7 393 32 60

fax.: +386 (0)7 393 32 80

email: informacije@esnm.si

www.esnm.si